

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Terapia Ocupacional, Técnicas Ortoprotésicas e Desempeño Ocupacional		Código	653G01208
Titulación				
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Segundo	Obrigatoria	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e FisioterapiaCiencias da Saúde			
Coordinación	Francisco De Miguel, María Isabel	Correo electrónico	isabel.francisco@udc.es	
Profesorado	Francisco De Miguel, María Isabel Santos del Riego, Sergio Eduardo	Correo electrónico	isabel.francisco@udc.es sergio.santos.delriego@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia pretende o desenvolvemento de competencias que permitan ao alumnado comprender e aplicar os coñecementos e técnicas relacionados coa Terapia Ocupacional, técnicas ortoprotésicas e desempeño ocupacional. Descriptorios: Fundamentos da autonomía persoal nas actividades da vida diaria con e sen adaptacións e/ou axudas técnicas. Ortesis e Prótese. Coñecemento e capacidade para aplicar Técnicas Ortoprotésicas dentro do contexto da Terapia Ocupacional.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e familiarizar ao alumno cos conceptos de ortesis e próteses e co uso das técnicas ortoprotésicas desde unha perspectiva rehabilitadora e ocupacional que sexa funcional para o usuario e que respecte e garanta a sustentabilidade medio-ambiental.		A2	B2
		A3	B4
		A14	B5
			B6
			B9
			B10
			B12
			B13
			B16
			B28
			B29
			B35
			B37

<p>Sintetizar e aplicar o coñecemento relevante das técnicas ortoprotésicas na disfunción ocupacional dunha maneira sustentable a efectos de utilizar o máximo potencial terapéutico, preparando ao alumno para comprar (comercio xusto), avaliar e adaptar funcionalmente as ortesis, próteses, produtos de apoio e adaptacións como recurso terapéutico ocupacional para a mellora funcional do usuario e unha adecuación facilitadora na contorna.</p>	<p>A1 A3 A7 A9 A10 A11 A17 A18</p>	<p>B2 B4 B5 B7 B9 B10 B13 B16 B26 B27 B28 B35 B37</p>	
<p>Valorar críticamente a práctica da Terapia Ocupacional e satisfacer as necesidades ocupacionais do usuario con discapacidade física en materia de ortoprótesis, fomentando que o alumno recoñeza as ortesis, próteses, produtos de apoio e adaptacións como un recurso terapéutico ocupacional para potenciar a funcionalidade e o desempeño ocupacional nun marco de desenvolvemento sustentable.</p>	<p>A1 A2 A10 A11 A12 A14 A15 A17 A18 A35</p>		<p>C4 C5 C6 C8</p>
<p>Mellorar as capacidades como profesional e como acode do estudante de Terapia Ocupacional, promovendo a reflexión crítica sobre a relación entre o uso das ortesis, próteses, produtos de apoio e adaptacións no desempeño ocupacional e os roles sociais dunha contorna sustentable.</p>	<p>A3 A4 A6</p>	<p>B8 B9 B11 B13</p>	<p>C4</p>
<p>Mellorar en habilidades e actitudes xenéricas que favorezan o desenvolvemento persoal e profesional do estudante de Terapia Ocupacional, capacitándolle especialmente na confección de férulas, produtos de apoio e outras adaptacións, considerando aspectos de comercio xusto e responsable e de sustentabilidade medio-ambiental, moi especialmente cos materiais empregados na realización destes aparellos.</p>	<p>A3</p>	<p>B2 B3 B4 B5 B10 B11 B12 B13 B16 B18 B27 B28 B29 B36 B37</p>	<p>C4 C5 C6 C7</p>

Contidos

Temas	Subtemas
-------	----------

<p>Tema 1.- Terapia Ocupacional, técnicas ortoprotésicas e desempeño ocupacional. Profs. Sergio Santos del Riego e Isabel Francisco de Miguel.</p>	<p>Actividades iniciais. Xeneralidades e conceptos desde a perspectiva ocupacional. Ortesis e Prótese como recurso terapéutico ocupacional. Materiais empregados en ortoprótesis en Terapia Ocupacional. Importancia do terapeuta ocupacional na adaptación funcional da persoa con discapacidade empregando técnicas ortoprotésicas. Manexo das Ortoprótésis no equipo interdisciplinar.</p>
<p>Tema 2.- Ortesis de columna vertebral. Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	
<p>Tema 3.- Ortesis y Prótesis de Membro superior. Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	
<p>Tema 4.- Ortesis y Prótesis de Membro inferior. Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	
<p>Tema 5.- Produtos de Apoio e Adaptacións en Terapia Ocupacional. Profª. Isabel Francisco de Miguel.</p>	<p>Definicións. Clasificación xeral ISO dos Produtos de Apoio (Axudas Técnicas). Adaptacións en Terapia Ocupacional: Xeneralidades.</p>
<p>Tema 6.- Prácticas: Profª. Isabel Francisco de Miguel.</p>	<p>Principios básicos para a elaboración de ortesis en Terapia Ocupacional. Tipos de materiais existentes empregados na elaboración de ortesis e prótese. Elaboración de diferentes ortesis de interese en Terapia Ocupacional con diversos materiais. Fabricación dun cartafol de persoais de ortesis onde se especifiquen: tipo, utilización, mantemento, funcións e outros aspectos de interese ocupacional. Deseño e fabricación dun produto de apoio. Preparación de material e elaboración de férulas.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A1 A4 A7 A9 A12 A14 A17 A18 A35 B10 B12 C4 C5 C6 C7 C8	15	30	45
Prácticas de laboratorio	A3 A6 A10 A11 A15 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B13 B16 B18 B26 B27 B35 B36 B37	50	10	60

Proba mixta	A2 A1 A3 A4 A6 A7 A9 A10 A11 A12 A14 A15 A17 A18 A35 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B16 B18 B26 B27 B28 B29 B35 B36 B37 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2
Actividades iniciais	C4 C5 C6 C7 C8	1.5	0	1.5
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>A clase maxistral é tamén coñecida como &quot;conferencia&quot;, &quot;método expositivo&quot; ou &quot;lección maxistral&quot;. Esta última modalidade adóitase reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p> <p>Relacionadas fundamentalmente coas competencias específicas reflectidas no programa.</p>
Prácticas de laboratorio	<p>Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións.</p> <p>Relacionadas fundamentalmente coas competencias xenéricas e específicas reflectidas no programa.</p>
Proba mixta	<p>Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas.</p> <p>En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.</p> <p>Relacionadas fundamentalmente coas competencias específicas reflectidas no programa.</p>
Actividades iniciais	<p>Actividades que levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos saberes previos do alumnado.</p> <p>Permite adquirir competencias específicas e xenéricas de inicio e adaptación previamente á as competencias asignadas nesta materia.</p>

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada farase, globalmente, mediante tutorías personalizadas directas e virtuais, individuais e grupales.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación

Sesión maxistral	A2 A1 A4 A7 A9 A12 A14 A17 A18 A35 B10 B12 C4 C5 C6 C7 C8	Avaliación coa modalidade de Proba mixta.	0
Prácticas de laboratorio	A3 A6 A10 A11 A15 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B13 B16 B18 B26 B27 B35 B36 B37	Segundo criterios que establecerá a profesora ao principio do curso antes de comezar as clases. Las prácticas de Laboratorio, son obligatorias. Se realizarán las férulas con la colaboración imprescindible de dos compañeros. El trabajo individual de cada alumno a evaluar será: Férulas de: De quervaín , de reposo, de túnel carpiano, de tenodesis de mallet y en I Productos de apoyo: Para la alimentación(3) para el aseo (2) , instrumental (1)	60
Proba mixta	A2 A1 A3 A4 A6 A7 A9 A10 A11 A12 A14 A15 A17 A18 A35 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B16 B18 B26 B27 B28 B29 B35 B36 B37 C4 C5 C6 C7 C8	Examen teórico, Prof. Sergio Santos del Riego, sobre 3 puntos. O examen teórico, Profª. Isabel Francisco de Miguel, sobre 1 punto, estará integrado xunto coa evaluación práctica, que conviértese en teórico-práctica sobre 7 puntos, co determinados condicionantes que explicaranse nesta mesma guía.	40

Observacións avaliación

A avaliación da materia realizarase mediante un proceso de avaliación continua (prácticas e proba parcial teórica) e un exame final teórico.

A avaliación farase da seguinte maneira:

1.- AVALIACIÓN CONTINUA PRÁCTICO-TEÓRICA, Profº. Isabel Francisco de Miguel, Puntuación Fixa: 70% (7 puntos).

- PRÁCTICAS: Sobre 6 puntos.

Considerandos e Criterios de Avaliación sobre as Prácticas:

Sobre Material que deben achegar os estudantes:

- Unha toalla, unhas tesoiras, un cartafol, folios, un metro, rotuladores (un indeleble), un cutter.
- Coitelo, tenedor e culler, cepillo pelo, claves, entre outros que se informarán, para a realización de produtos de apoio.

Sobre Laboratorio de Prácticas:

- Asistencia obrigatoria e participar en actividades docentes. Calquera ausencia de causa maior debe ser avisada previamente e justificada documentalmente a posteriori no prazo máis breve posible.

- Recoñecer, manexar e traballar cos diferentes materiais termoplásticos.
- Comprensión, desenvolvemento e realización no proceso de deseño de patróns.
- Confección e elaboración de férulas.
- Confección e elaboración de produtos de apoio-iniciativa respecto doutros produtos de apoio.
- Dedicación fose do horario de clase como traballo persoal para a realización do portafolios.

Sobre Resultado final, avaliación:

- Realización de patróns. Presentación en CD da realización dos patróns e da teoría das férulas que se presenten.
- Férula de repouso en posición funcional, Férula de repouso antiespástica, Férula síndrome tunel carpiano, Férula de Quervain, Férula do pulgar, Férula de Mallet e Férula en I.
- Produtos de Apoio e Adaptacións realizadas na alimentación (coitelo, tenedor, culler), no asé (cepillo de dentes, peite, ...) e outras a elixir.
- Portafolios cos patróns do realizado na materia.
- Traballo de férulas e produtos de apoio realizados e presentados nunha caixa (precintada) con nome e apelidos do estudante.- TEORÍA: Sobre 1 punto.
- Valoración de coñecementos teóricos mediante proba escrita. A profesora determinará lugar e data para a proba parcial.

2.- EXAME FINAL TEÓRICO, Prof. Sergio Santos del Riego, Puntuación Variable: 30% (3 puntos).

CUALIFICACIÓN FINAL:

a.- Sumatorio das partes previamente expresadas, cos seguintes considerandos:

- Na avaliación continuada teórico práctica débese ter un mínimo de 4 puntos (sobre 7). As prácticas avalíanse sobre 6 puntos. A teoría avalíase sobre 1 punto. Se o estudante obtén 0.5 ou máis cualificación na teoría, a puntuación suma á cualificación de prácticas. Se o estudante obtén menos de 0.5, restarase da cualificación de prácticas da seguinte maneira:

Estudantes con 0.4 na teoría, restarán 0.6 da cualificación de prácticas.

Estudantes con 0.3 na teoría, restarán 0.7 da cualificación de prácticas.

Estudantes con 0.2 na teoría, restarán 0.8 da cualificación de prácticas.

Estudantes con 0.1 na teoría, restarán 0.9 na cualificación de prácticas.

Estudantes con 0 na teoría, restarán 1 punto na cualificación de prácticas.

Estudantes non presentados á teoría, terán unha cualificación de non presentados na avaliación continua.

- Na avaliación do exame final teórico será necesario un 1.5 (sobre 3) para realizar o sumatorio coa cualificación que se obteña da avaliación continua definitiva (puntuación fixa).

b.-As prácticas son obrigatorias. A ausencia en prácticas, sen xustificar ou xustificadas, dun número ou porcentaxe que establecerá a profesora ao comezo do curso sobre o total ou ben de horas ou ben de clases supón un non presentado ou un suspenso da materia, segundo contexto.*

c.- O non presentado ou suspenso na puntuación fixa non impide presentarse á convocatoria da segunda edición (xullo). Nesta convocatoria realizarase, cun alto nivel de esixencia, un exame teórico-práctico, tribunal ou similar (sobre 7 puntos), a criterio da profesora, e un exame teórico (sobre 3 puntos), a criterio do profesor.

d.- Os profesores entregarán as súas cualificacións REVISADAS, segundo normativa legal vixente de revisións de exames, no prazo establecido polo profesor responsable da materia, que será a metade do prazo oficial marcado no Reitorado para o peche e firma de actas na aplicación informática.

e.- O responsable da materia realizará as últimas consideracións contextuais e institucionais e procederá á introdución das cualificacións finais na aplicación informática e á firma da acta.

O sistema de cualificacións expresarase mediante cualificación numérica de acordo co establecido no art. 5 do Real Decreto 1125/2003 de 5 de setembro (BOE 18 de setembro), polo que se establece o sistema europeo de créditos e o sistema de cualificacións nas titulacións universitarias de

carácter oficial e validez en todo o territorio nacional Sistema de cualificacións: 0-4.9=Suspenso 5-6.9=Aprobado 7-8.9=Notable 9-10=Sobresaliente 9-10 Matrícula de Honra (Graciable).

*Segundo a normativa da UDC para os estudantes matriculados a tempo parcial (Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos estudantes de grao na Universidade da Coruña - Consello de goberno do 29 de maio do 2012), estes teñen dereito a un réxime de asistencia a clase de carácter flexible, solicitando previamente a dispensa académica especial (art.4 apartado.5), non afectando negativamente ó proceso de avaliación do estudante

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>Prótesis, órtesis y ayudas técnicas. Ramón Zambudio Periago. Barcelona: Elsevier Masson, 2009. ISBN 978-84-458-1969-2. Rehabilitación física. Susan B. O'Sullivan. Badalona: Paidotribo, 2013. ISBN 978-84-9910-166-8. Guía de uso y prescripción de productos ortoprotésicos a medida. Enrique Viosca Herrero, 2ª ed. Valencia: Instituto de Biomecánica de Valencia, 2004. ISBN 9788492397433. Innovación para la mejora de la autonomía personal: Premio IBV-ORTOPROTEC, primera edición (2009). Valencia: Instituto de Biomecánica de Valencia (IBV), 2010. ISBN 978-84-95448-16-3. Ortopedia y Traumatología: revisión sistemática. Mark D. Miller. Barcelona: Elsevier, 2009. ISBN 978-84-8086-477-0. Living with a below-knee amputation a unique insight from a prosthetist/amputee. Richard Riley. Thorofare: SLACK, 2005. ISBN 1-55642-692-5. Prótesis articulares nuevas perspectivas. EC. Rodríguez Merchán. Madrid: Médica Panamericana, 2005. ISBN 84-7903-400-9. Amputación de extremidad inferior y discapacidad. Prótesis y rehabilitación. Miguel Ángel González Viejo. Barcelona: Masson, 2005. ISBN 84-458-1513-X. Guía descriptiva de ortoprotésis. Madrid: Ministerio de Sanidad y Consumo, Centro de publicaciones, 2000. ISBN 84-7670-652-9. Prosthetic and orthotics. Donald Shurr. New Jersey: Prentice Hall, 2000. ISBN 088581331. R. Viladot, O. Cobi, S. Clavell (1991). Ortesis y prótesis del aparato locomotor. Editorial Masson (4 tomos: columna vertebral, extremidad superior y dos de extremidad inferior). Guía descriptiva de ortoprotésis. Consejo interterritorial del Sistema Nacional de Salud. Ministerio de Sanidad y Consumo (tres tomos: Tomo I: sillas de ruedas, prótesis especiales y órtesis de columna vertebral; Tomo II: órtesis de miembro superior e inferior; Tomo III: prótesis externas e internas de miembro superior e inferior). Orthotics and prosthetics in rehabilitation. Michelle M. Lusardi, New York: Elsevier, 2013. ISBN 9781437719369. Saber mirar: percepción social de las ayudas técnicas. Madrid: Centro Estatal de Autonomía Personal y Ayudas Técnicas, 2004. DLM 52522-2004. Ayudas técnicas y discapacidad. Elaborado por la Asociación de Usuarios de Prótesis y Ayudas Técnicas (AUPA). Madrid: Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad, 2005. ISBN 84-609-5203-7. Guía de orientación en la práctica profesional de la valoración reglamentaria de la situación de dependencia: productos de apoyo para la autonomía personal. Margarita Sebastián Herranz. Madrid: IMSERSO, 2012. ¡Pregúntame sobre accesibilidad y ayudas técnicas! Madrid: IMSERSO, 2005. ISBN 84-95448-11-4. Ayudas técnicas y discapacidad, número 15, colección CERMI. www.cermi.es Catálogo general de ayudas técnicas. CEAPAT. Alcántud Marín, F. y Ferrer Manchón, A.M. (1998). Ayudas técnicas para estudiantes con discapacidades físicas y sensoriales: Las tecnologías de ayuda. En Rivas, F. y López, M.L. Asesoramiento vocacional a estudiantes con minusvalías físicas y sensoriales. Valencia. Universitat de València. Servei de publicacions. MUSA/IBV. Método para la selección de ayudas técnicas bajo criterios de usabilidad. Instituto de Biomecánica de Valencia, 2003. Servicio de daño cerebral del Hospital Aita Menni (2005): Manual de ayudas técnicas. Berekintza [et al.]. Instituto de Biomecánica de Valencia. Guía de uso y prescripción de productos ortoprotésicos a medida. IBV: Valencia, 1999. Bové, Toni (2000). El vendaje funcional. Ediciones Harcourt, Madrid. Norkin-White (2006). Goniometría, evaluación de la movilidad articular. Marban libros, Madrid. Peterson Kendall, Florence [et al.]: Kendall's, músculos, pruebas funcionales, postura y dolor. Marban libros, Madrid.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do I Plan de Sustentabilidade Medio-ambiental Green Campus FCS, os traballos documentales que realícense nesta materia:a.- Mayoritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.b.- De realizarse en papel:- Non se utilizarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a realización de borradores.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías